

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον πολιτισμό, την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον ως βασικά στοιχεία της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους

(2021/C 501 I/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Αναγνωρίζοντας τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της για την ενίσχυση του σημαντικού ρόλου του πολιτισμού, της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος στο πολιτικό θεματολόγιο και για τη διασφάλιση της παρακαταθήκης του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018, καθώς και του μακροπρόθεσμου αντικτύπου του για τις κοινωνίες μας και τις μελλοντικές γενιές,

Υπενθυμίζοντας τα κυριότερα έγγραφα αναφοράς πολιτικού χαρακτήρα, όπως παρατίθενται στο παράρτημα των παρόντων συμπερασμάτων,

Αξιοποιώντας το πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα 2019-2022, ιδίως όσον αφορά την προτεραιότητα Β («Συνοχή και ευημερία»), και τις δράσεις με θέμα «αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και δομημένο περιβάλλον για όλους»,

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους (NEB) και στο πλαίσιο αυτό

ΤΟΝΙΖΕΙ ΟΤΙ:

1. Η αρχιτεκτονική και το δομημένο περιβάλλον αντιπροσωπεύουν τον παρελθόντα και παρόντα πολιτισμό, τους τρόπους διαβίωσης και τις αξίες. Δημιουργούν το απόθεμα της μελλοντικής πολιτιστικής μας κληρονομιάς και συμβάλλουν στη διαμόρφωση των κοινωνιών και των ταυτοτήτων μας.
2. Το δομημένο περιβάλλον ⁽¹⁾ αποτελεί αντανάκλαση μιας κοινότητας, η ευθύνη για τη συνολική ποιότητα της οποίας ανήκει στους αρμόδιους φορείς του δημόσιου τομέα και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που συνεργάζονται στενά με όλους τους πολίτες.
3. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τόσο η ανάπτυξη του υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού —μέσω της αποκατάστασης, της ανακαίνισης, της προσαρμοσμένης επαναχρησιμοποίησης και της συντήρησης— όσο και η δημιουργία νέων κτιρίων και χώρων είναι υψηλής ποιότητας.
4. Οι αρχιτέκτονες διαδραματίζουν, μεταξύ άλλων, κεντρικό ρόλο σε όλες τις φάσεις της δημιουργίας αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και περιβάλλοντος διαβίωσης και, ως εκ τούτου, μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στο δημόσιο συμφέρον, λαμβάνοντας υπόψη την εδαφική ποικιλομορφία και τις ανάγκες της κοινωνίας των πολιτών.
5. Ο πολιτισμός, η αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας ⁽²⁾ και το δομημένο περιβάλλον συμβάλλουν με πολλούς τρόπους στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) ⁽³⁾ των Ηνωμένων Εθνών. Μπορούν να συμβάλουν στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας ⁽⁴⁾ και του στόχου της να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050.
6. Το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποτελεί διατομεακή πρωτοβουλία, η οποία συνδυάζει τρεις αλληλένδετες διαστάσεις: την αισθητική, τη βιωσιμότητα και τη συμπεριληπτικότητα. Βασίζεται σε μια συμμετοχική προσέγγιση και αποσκοπεί στη συμμετοχή όλων των ανθρώπων σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων όσων ανήκουν σε μειονεκτούσες ομάδες, σύμφωνα με την ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών και τον στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας να μην μείνει κανείς στο περιθώριο.
7. Η έμπνευση σχετικά με την πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους προέρχεται από το αρχικό Μπάουχαους ⁽⁵⁾, σύμφωνα με το οποίο λαμβανόταν ήδη υπόψη μια ολιστική, βιώσιμη, υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση όσον αφορά τη σχεδίαση, την αρχιτεκτονική και την τέχνη.
8. Με παράλληλο σεβασμό προς την πολυποικιλή πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, η πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος ώστε να μετασχηματιστεί το περιβάλλον διαβίωσης και να γίνει ο τρόπος ζωής ομορφότερος, βιωσιμότερος και χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων μέσω της καινοτομίας και της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας ⁽⁶⁾, της σχεδίασης, του χωρικού σχεδιασμού και πολλών άλλων καλλιτεχνικών και δημιουργικών χώρων.

⁽¹⁾ Βλ. ορισμό στο παράρτημα.

⁽²⁾ Όπως ορίζεται από τα 8 κριτήρια του εργαλείου ποιότητας του Νταβός για τη Baukultur.

⁽³⁾ Όπως ορίζεται στην ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη (βλ. παραπομπή στο παράρτημα).

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el

⁽⁵⁾ Το Μπάουχαους (Βαϊμάρη, Dessau και Βερολίνο, 1919-1933) είναι η Σχολή Αρχιτεκτονικής, Σχεδίασης και Τέχνης του 20ού αιώνα με τη μεγαλύτερη επιρροή.

⁽⁶⁾ Συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής εσωτερικών χώρων και τοπίων και του χωρικού σχεδιασμού.

9. Η πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά της Ευρώπης αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς για την ποιότητα της εμπειρίας και της φυσικής ποιότητας του οικείου δομημένου περιβάλλοντος. Αποτελεί επίσης ισχυρό πλεονέκτημα που μπορεί να εμπνεύσει και να τροφοδοτήσει την κοινωνική συνοχή, την καινοτομία, τον μετασχηματισμό και την αναγέννηση. Ως εκ τούτου, η πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους αναγνωρίζει τη σημασία της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής μας κληρονομιάς, των τοπίων, καθώς και την υλική και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά.
10. Ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος απαιτεί διατομεακή συνεργασία, συμμετοχή, συνδημιουργία και διεπιστημονικές προσεγγίσεις, ιδίως όσον αφορά τη βιωσιμότητα και τη συνοχή των πολιτικών.
11. Η πανδημία COVID-19 έχει ενεργοποιήσει τη χρηματοδοτική κινητοποίηση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον. Οι εν λόγω χρηματοδοτικοί πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με βιώσιμο και προσανατολισμένο στην ποιότητα τρόπο, σύμφωνα με τις αρχές του εργαλείου ποιότητας του Νταβός για τη Baukultur (DBQT), τις συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων ΑΜΣ ⁽⁷⁾ και τις αναθεωρημένες αρχές ποιότητας του ICOMOS για χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ παρεμβάσεις με δυνητικό αντίκτυπο στην πολιτιστική κληρονομιά ⁽⁸⁾.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ:

12. Να επαναβεβαιώσουν τον ρόλο του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς ως εγγενών και άρρηκτα συνδεδεμένων στοιχείων με το δομημένο περιβάλλον και το περιβάλλον διαβίωσης, και ως σημαντικής συμβολής στη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της κυκλικής οικονομίας, της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και των κλιματικών στόχων, της ευημερίας και της ευεξίας όλων των ανθρώπων στην Ευρώπη.
13. Να διευκολύνουν τις κατάλληλες συνέργειες μεταξύ της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους και άλλων διαδικασιών στις οποίες συμμετέχουν άνθρωποι στην Ευρώπη, όπως η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης ⁽⁹⁾, καθώς και με άλλες στρατηγικές και σχέδια δράσης που προωθούν την αρχιτεκτονική και την αισθητική ποιότητα, όπως το κύμα ανακαινίσεων ⁽¹⁰⁾, αλλά και την προσβασιμότητα, όπως η στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030 ⁽¹¹⁾.
14. Να συμβάλλουν στη δημιουργία ολιστικής κατανόησης και κοινής αντίληψης όσον αφορά την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας με περαιτέρω ευαισθητοποίηση, π.χ. μέσω τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης από νεαρή ηλικία, και με ευρεία προώθηση και διάδοση πληροφοριών σχετικά με την πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους και τον ρόλο του πολιτισμού, της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος σε αυτήν.
15. Να εργάζονται για ένα ολιστικό, χωρίς αποκλεισμούς, διεπιστημονικό, μακρόπνοο και με γνώμονα την υψηλή ποιότητα όραμα για την αρχιτεκτονική και το δομημένο περιβάλλον, ενσωματώνοντας διάφορες πολιτικές και εμπειρογνομώσεις σε όλες τις διαδικασίες, τις κατευθυντήριες γραμμές και τα έργα συνδημιουργίας που διαμορφώνουν το περιβάλλον διαβίωσής μας, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης της ομάδας εμπειρογνομόνων ΑΜΣ ⁽¹²⁾.
16. Να λάβουν υπόψη μια προσέγγιση με γνώμονα την ποιότητα, η οποία περιλαμβάνει τις αρχές ποιότητας που προσδιορίζονται στο DBQT ⁽¹³⁾ ως βάση για ενημερωμένες επιλογές και αποφάσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των οικοδομημάτων και τον σχεδιασμό και τη διαχείριση τοπίου (σύλληψη, επενδυτικά σχέδια, χρηματοδοτικοί μηχανισμοί, μέτρα στήριξης, διαδικασίες σχεδιασμού, συντήρηση, ανακαίνιση, διατήρηση, προσαρμοσμένη επαναχρησιμοποίηση, κατεδάφιση και ανακύκλωση).
17. Να τονώνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιωσιμότητα και την καινοτομία στις ευρωπαϊκές αστικές και αγροτικές περιοχές με την εφαρμογή ολιστικών κριτηρίων υψηλής ποιότητας, μεθόδων συνδημιουργίας και των αρχών του ICOMOS για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ σε έργα αρχιτεκτονικής και δομημένου περιβάλλοντος, κατά περίπτωση.
18. Να προωθούν τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης του υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης, τηρώντας παράλληλα όλα τα κριτήρια του DBQT, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της δομημένης κληρονομιάς.
19. Να διερευνούν λύσεις προκειμένου να καταστεί εφικτή η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και αξιοπρεπή στέγαση, ιδίως για τους νέους που εισέρχονται στην αγορά εργασίας, καθώς και για άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

⁽⁷⁾ Ομάδα εργασίας για την ανοικτή μέθοδο συντονισμού (ΑΜΣ) απαρτιζόμενη από εμπειρογνώμονες των κρατών μελών σχετικά με την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον για όλους.

⁽⁸⁾ Ευρωπαϊκές αρχές ποιότητας για χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ παρεμβάσεις με δυνητικό αντίκτυπο στην πολιτιστική κληρονομιά – Επικαιροποιημένη έκδοση του ICOMOS: <https://www.icomos.org/en/about-icomos/committees/regional-activities-europe/90984-quality-principles-new-version-available>

⁽⁹⁾ <https://futureu.europa.eu/?locale=el>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_20_1835

⁽¹¹⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=el&pubId=83376&furtherPubs=yes>

⁽¹²⁾ Βλ. παραπομπή στο παράρτημα.

⁽¹³⁾ Διακυβέρνηση, λειτουργικότητα, περιβάλλον, οικονομία, πολυμορφία, πλαίσιο, αίσθηση του ανήκειν σε έναν τόπο και ομορφιά.

20. Να συμπεριλαμβάνουν τις αρχές της συμμετοχικής συνδημιουργίας με τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων σε διαδικασίες όπως η λήψη αποφάσεων, ο προγραμματισμός, η σχεδίαση και η κατασκευή σχετικά με το δομημένο περιβάλλον και το περιβάλλον διαβίωσης και ο χωρικός σχεδιασμός σε όλα τα σχετικά επίπεδα διακυβέρνησης.
21. Να προωθούν μια προσέγγιση που σέβεται τον διάλογο μεταξύ της υφιστάμενης πολιτιστικής κληρονομιάς, του τοπίου και της σύγχρονης δημιουργίας, μεταξύ άλλων μέσω της προσαρμοσμένης επαναχρησιμοποίησης, κατά περίπτωση.
22. Να δημιουργούν ευνοϊκά πλαίσια για αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας με σκοπό την υποστήριξη των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, της ρυθμιστικής απλούστευσης και καινοτόμων διαδικασιών που προωθούν μια προσέγγιση υψηλής ποιότητας έναντι μιας προσέγγισης που βασίζεται αποκλειστικά στο κόστος, ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές για τη διεξαγωγή διαγωνισμών για τη δημόσια αρχιτεκτονική, την αρχιτεκτονική τοπίου και το χωρικό σχεδιασμό.
23. Να προωθούν και να ενισχύουν περαιτέρω την ευαισθητοποίηση, τις γνώσεις και τις δεξιότητες των φορέων λήψης αποφάσεων και των ειδικών ομάδων σε όλα τα σχετικά επίπεδα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εμπειρογνομόνων και των αναδόχων, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν υψηλής ποιότητας κριτήρια και πρότυπα στις αποφάσεις τους σχετικά με την αρχιτεκτονική και το δομημένο περιβάλλον για όλους.
24. Να προωθούν τη βέλτιστη χρήση των σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ και άλλων διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων με σκοπό:
- την εφαρμογή και την αύξηση προτύπων υψηλής ποιότητας στις διαδικασίες προγραμματισμού, σχεδίασης, κατασκευής, συντήρησης, αποκατάστασης, ανακαίνισης και προσαρμοσμένης επαναχρησιμοποίησης·
 - την περαιτέρω βελτίωση της κατάρτισης και των δεξιοτήτων των αρχιτεκτόνων και των συναφών επαγγελματιών, όπως οι πολιτικοί μηχανικοί, οι αρχιτέκτονες τοπίου, οι πολεοδόμοι, οι σχεδιαστές, οι καλλιτέχνες, οι εμπειρογνώμονες στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι συντηρητές-αναστηλωτές, οι συντηρητές για την προστασία της φύσης, οι εργολάβοι οικοδομών κ.λπ., όχι μόνο ως ειδικοί σε μεμονωμένα επαγγέλματα, αλλά και ως εκπαιδευτές και ερευνητές με κατανόηση των ευρύτερων προκλήσεων που διακυβεύονται, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας, της ποιότητας της εμπειρίας και της κοινωνικής ένταξης.
25. Να διατηρούν τη δυναμική και να συνεχίζουν τη διαδικασία προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τους πολιτιστικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και οικολογικούς ρόλους της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

26. Να ενισχύουν την συνοχή της πολιτικής για αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και δομημένο περιβάλλον μέσω του κατάλληλου συντονισμού μεταξύ όλων των αρμόδιων υπουργείων και διοικητικών επιπέδων, οργανισμών και υπηρεσιών, προκειμένου να ενσωματωθεί μια ποιοτική και ολιστική προσέγγιση σε όλες τις πολιτικές και δραστηριότητες που έχουν αντίκτυπο στο δομημένο περιβάλλον και στο περιβάλλον διαβίωσης.
27. Να προωθήσουν την ενσωμάτωση του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους και των αρχών και των προσεγγίσεων της κυκλικής οικονομίας στις εθνικές στρατηγικές κοινωνικοοικονομικής και εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων του βιώσιμου σχεδιασμού και της βιώσιμης αρχιτεκτονικής.
28. Να προβούν στη δημιουργία και στη στήριξη, στα κατάλληλα επίπεδα διακυβέρνησης, συμβουλευτικών ομάδων εμπειρογνομόνων αποτελούμενων από αρχιτέκτονες και άλλους σχετικούς επαγγελματίες, όπως οι κρατικές και δημοτικές ομάδες αρχιτεκτόνων ⁽¹⁴⁾, καθώς και διαδικασιών με γνώμονα την ποιότητα για να διασφαλιστεί ή να ενισχυθεί η ενσωμάτωση των απαιτούμενων επαγγελματικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, προκειμένου να επιτευχθούν αποτελέσματα υψηλής ποιότητας.
29. Να ορίσουν μια οντότητα ως σημείο επαφής για την πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους και να απευθυνθούν στις κοινότητες σε τοπικό επίπεδο, ακολουθώντας μια τοποκεντρική προσέγγιση ⁽¹⁵⁾, με σκοπό τη συμμετοχή, κατά περίπτωση, όλων των μελών της κοινωνίας των πολιτών και των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων.
30. Να ενδυναμώνουν και να παρέχουν την κατάλληλη στήριξη στους φορείς που προωθούν τις πολιτιστικές και ποιοτικές πτυχές του δομημένου περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος διαβίωσης προς όλα τα ακροατήρια.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

31. Να διευκολύνει την υιοθέτηση του DBQT, με τα οκτώ κριτήρια ποιότητας που αυτό περιλαμβάνει, στις σχετικές επενδύσεις, στα ρυθμιστικά πλαίσια και στα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ, και να εφαρμόζει τις εν λόγω αρχές ποιότητας ως ιδιοκτήτης, φορέας ανάπτυξης και χρήστης ακίνητης περιουσίας.
32. Να παρέχει ευκαιρίες για έρευνα, ανάπτυξη ικανοτήτων και μάθηση από ομοτίμους στους τομείς του πολιτισμού, της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος για όλους σε όλα τα σχετικά προγράμματα της ΕΕ.

⁽¹⁴⁾ Βλ. ορισμό στο παράρτημα.

⁽¹⁵⁾ Βλ. ορισμό στο παράρτημα.

33. Να επιδιώξει συνέργειες μεταξύ των σχετικών υφιστάμενων και προγραμματισμένων κανονισμών, προγραμμάτων και πολιτικών της ΕΕ, με σκοπό η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση να καταστούν συμβατές με τις αρχές και τους στόχους του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους, και να ενσωματώσει τη διεπιστημονική συνεργασία και λήψη αποφάσεων.
 34. Να διευκολύνει την πληροφόρηση και την πρόσβαση στα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα για τη στήριξη έργων που σχετίζονται με το περιβάλλον διαβίωσης υψηλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων επί τόπου πρωτοβουλιών μικρής κλίμακας και έργων στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.
 35. Να λαμβάνει υπόψη τη γεωγραφική ισορροπία, καθώς και τη γεωγραφική, κλιματική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική πολυμορφία της ΕΕ, κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στρατηγικών, έργων και δράσεων στο πλαίσιο του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους.
 36. Να προωθεί συνέργειες μεταξύ της τέχνης, της αρχιτεκτονικής, της αρχιτεκτονικής του τοπίου και του εσωτερικού χώρου, του χωρικού σχεδιασμού, της σχεδίασης και της τεχνικής, καθώς και καινοτόμων μοντέλων κατάρτισης για αρχιτέκτονες και άλλους συναφείς επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης σε ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής.
 37. Να προωθεί το ρόλο των ιστορικών χώρων στη βελτίωση του υπάρχοντος και του αναδυόμενου φυσικού περιβάλλοντος των τοπικών κοινοτήτων με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής για την τεκμηρίωση και την παρουσίαση του δομημένου περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος διαβίωσης.
 38. Να ενισχύει τη διατομεακή ευαισθητοποίηση και συνεργασία με την προώθηση της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους, της δήλωσης του Νταβός και των αρχών του ICOMOS μεταξύ των σχετικών τομέων πολιτικής, ιδίως των τομέων που συμμετέχουν στη διαμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος διαβίωσης.
 39. Να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Συμβούλιο και/ή στα προπαρασκευαστικά του όργανα, καθώς και στις οντότητες στις οποίες έχει ανατεθεί ο ρόλος των σημείων επαφής για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους, σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους, και να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη συνέχεια που δίνεται σε αυτήν σε εθνικό επίπεδο.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. ΉΓΡΑΦΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπενθυμίζει

1. Το άρθρο 167 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. Τις εργασίες και την έκθεση της ομάδας ΑΜΣ για την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον για όλους (2020-2021) <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bd7cba7e-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en>
3. Τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς του 1975
4. Τη σύμβαση για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης (Σύμβαση της Γρανάδας, 1987)
5. Την Ευρωπαϊκή Σύμβαση του τοπίου του 2000
6. Το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την αρχιτεκτονική ποιότητα του αστικού και αγροτικού περιβάλλοντος (ΕΕ C 73 της 6.3.2001, σ. 6)
7. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 13 Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με την αρχιτεκτονική: συμβολή του πολιτιστικού τομέα στη βιώσιμη ανάπτυξη (ΕΕ C 319 της 13.12.2008, σ. 13)
8. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα (2019-2022) (ΕΕ C 460, 21.12.2018, σ. 12)
9. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2012 σχετικά με την πολιτιστική διακυβέρνηση (ΕΕ C 393, 19.12.2012, σ. 8)
10. Την κοινή δήλωση, που εκδόθηκε στη διάσκεψη της Ρίγας στις 13 Μαρτίου 2015, σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ της κληρονομιάς, της σύγχρονης αρχιτεκτονικής και του σχεδιασμού («Heritage, Contemporary Architecture and design in Interaction»)
11. Το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 25ης Σεπτεμβρίου 2015, με τίτλο «Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: η ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη» (A/RES/70/01)
12. Το αστικό θεματολόγιο για την ΕΕ – Σύμφωνο του Άμστερνταμ (συμφωνήθηκε το 2016) (<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>)
13. Την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» – COM(2021) 345 final
14. Τη δήλωση του Νταβός σχετικά με ένα ευρωπαϊκό όραμα για υψηλής ποιότητας Baukultur («Towards a European vision of high-quality Baukultur»), που εκδόθηκε στη διάσκεψη των υπουργών Πολιτισμού (Νταβός, 20-22 Ιανουαρίου 2018) (<https://davosdeclaration2018.ch/media/Context-document-en.pdf>)
15. Το σύστημα ποιότητας για τη Baukultur του Νταβός, που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2021 (<https://davosdeclaration2018.ch/quality-system/>)
16. Τον νέο Χάρτη της Λειψίας με τίτλο «Η μετασχηματιστική ισχύς των πόλεων για το κοινό καλό», που υιοθετήθηκε κατά τις άτυπες υπουργικές συνόδους που διοργανώθηκαν στις 30 Νοεμβρίου 2020 (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2020/12/12-08-2020-new-leipzig-charter-the-transformative-power-of-cities-for-the-common-good)
17. Το έγγραφο του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) με τίτλο «Ευρωπαϊκές αρχές ποιότητας για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ παρεμβάσεις με δυναμικό αντίκτυπο στην πολιτιστική κληρονομιά» (νέα έκδοση 2021) (<http://openarchive.icomos.org/id/eprint/2436/>)
18. Την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2021, με τίτλο «Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους: Αισθητική, βιωσιμότητα, συμπεριληπτικότητα (έγγρ. 11892/21 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 – COM(2021) 573 final)
19. Την σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς για την κοινωνία (Σύμβαση του Φάρο, 2005) (<https://www.coe.int/en/web/culture-and-heritage/faro-convention>)
20. Την εδαφική ατζέντα για το 2030 με τίτλο «Ένα μέλλον για όλες τις περιοχές» (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2021/territorial-agenda-2030-a-future-for-all-places)

B. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τον σκοπό των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- «Baukultur»: γερμανικός όρος (κυριολεκτικά σημαίνει «κουλτούρα δόμησης») μιας έννοιας που περιγράφει όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες που μεταβάλλουν τους χώρους και το περιβάλλον διαβίωσης με θετικό τρόπο. Περιλαμβάνει υφιστάμενα κτίρια, όπως μνημεία και άλλα στοιχεία της κτιριακής κληρονομιάς, καθώς και τον σχεδιασμό και την κατασκευή σύγχρονων κτιρίων, υποδομών, δημόσιων χώρων και τοπίων που είναι ενσωματωμένα στο φυσικό περιβάλλον και σχετίζονται με αυτό. Η Baukultur αναφέρεται επίσης στις διαδικασίες σχεδιασμού για κτιριακά έργα, υποδομές, πόλεις, χωριά και ανοιχτά τοπία, καθώς και σε παραδοσιακές και καινοτόμες τεχνικές και μεθόδους δόμησης. Υπάρχει μια ευρεία έμμεση αντίληψη, σε κοινωνικό επίπεδο, της ποιότητας καθώς και των εργαλείων, των διαδικασιών και των πρακτικών, εξ ου και η επιλεκτική χρήση της λέξης «πολιτισμός» στον όρο.
- «δομημένο περιβάλλον»: ο υφιστάμενος χώρος που περιβάλλει τους ανθρώπους, τον οποίο αυτοί διαμορφώνουν ενεργά και ο οποίος με τη σειρά του επηρεάζει τη ζωή και τη συμπεριφορά τους. Περιλαμβάνει το περιβάλλον διαβίωσης.
- «κυκλικός σχεδιασμός»: αφορά τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών που δεν έχουν πλέον κύκλο ζωής με αρχή, μέση και τέλος. Σκοπός είναι ο σχεδιασμός προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, να επαναχρησιμοποιηθούν και να ανακυκλωθούν, με αποτέλεσμα την κατανάλωση λιγότερων πόρων, τη δημιουργία λιγότερων αποβλήτων και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στο οικοσύστημα. Ο κυκλικός σχεδιασμός επικεντρώνεται στη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών για την κυκλική οικονομία.
- «σύστημα ποιότητας του Νταβός για την Baukultur»: σύνολο μέσων που επιτρέπουν τον ορισμό και την αξιολόγηση των ιδιοτήτων της Baukultur σε τόπους που ενσωματώνουν και σταθμίζουν τις κοινωνικές, συναισθηματικές και πολιτιστικές αξίες εξίσου με τις τεχνικές και λειτουργικές πτυχές, με τη βοήθεια των ακόλουθων οκτώ κριτηρίων: διακυβέρνηση, λειτουργικότητα, περιβάλλον, οικονομία, πολυμορφία, πλαίσιο, αίσθηση του ανήκειν σε έναν τόπο και ομορφιά.
- «περιβάλλον διαβίωσης»: μια ισορροπημένη σύνθεση του τεχνητού και του φυσικού περιβάλλοντος, που περιλαμβάνει τόσο εξωτερικούς όσο και εσωτερικούς χώρους. Ο σχεδιασμός και η δημιουργία βιώσιμου και ολοκληρωμένου περιβάλλοντος διαβίωσης (αστικός ή ευρύτερα χωροταξικός σχεδιασμός) περιλαμβάνει δραστηριότητες σχεδιασμού και σχεδίασης (συμπεριλαμβανομένων του χωροταξικού σχεδιασμού, της αρχιτεκτονικής, της αρχιτεκτονικής τοπίου), κατασκευαστικές δραστηριότητες και τον χωροταξικό συντονισμό άλλων αποφάσεων που σχετίζονται με το χώρο (όπως οι δυνατότητες κυκλοφορίας και κινητικότητας, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, η γεωργία κ.λπ.), με στόχο τη βελτίωση του περιβάλλοντος διαβίωσης για όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους μακροπρόθεσμα μέσω χωροταξικών αποφάσεων.
- «τοποκεντρική προσέγγιση»: προσέγγιση που εστιάζει στις ειδικές συνθήκες ενός τόπου και εμπλέκει την κοινότητα καθώς και ένα ευρύ φάσμα τοπικών οργανώσεων από διάφορους τομείς ως ενεργούς συμμετέχοντες στην ανάπτυξη και την εφαρμογή τους.
- «κρατικές και δημοτικές ομάδες αρχιτεκτόνων»: ομάδες αρχιτεκτόνων στο πλαίσιο των δημόσιων διοικήσεων, αποστολή των οποίων είναι να ηγούνται στον τομέα της σχεδίασης και να παρέχουν στρατηγικές συμβουλές στην κυβέρνηση, με σκοπό τη βελτίωση της σχεδίασης των δημόσιων κατασκευών, την προώθηση ποιότητας στη χωροταξία και την καλλιέργεια μιας κουλτούρας δημιουργίας χώρου.